

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 11. 2023
C(2023) 9520 final

STANOVISKO KOMISIE

z 21. 11. 2023

k návrhu rozpočtového plánu Slovenska

{SWD(2023) 951 final}

(Iba slovenské znenie je autentické)

STANOVISKO KOMISIE

z 21.11.2023

k návrhu rozpočtového plánu Slovenska

(Iba slovenské znenie je autentické)

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

1. V nariadení (EÚ) č. 473/2013¹ sa uvádzajú ustanovenia o posilnenom monitorovaní rozpočtových politík v eurozóne, ktorými sa má zabezpečiť súlad národných rozpočtov s usmerneniami hospodárskej politiky vydanými v kontexte Paktu stability a rastu a európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík.
2. V článku 6 nariadenia (EÚ) č. 473/2013 sa členským štátom ukladá povinnosť, aby každoročne do 15. októbra predložili Komisii a Euroskupine návrh rozpočtového plánu, v ktorom uvedú rozpočtové ciele na budúci rok a hlavné aspekty rozpočtového výhľadu verejnej správy a jej subsektorov.
3. Komisia 8. marca 2023 prijala oznámenie², v ktorom poskytla usmernenia v oblasti fiškálnej politiky na rok 2024. V nich potvrdila, že všeobecná úniková doložka Paktu stability a rastu bude koncom roka 2023 deaktivovaná.
4. Komisia 26. apríla 2023 predložila tri legislatívne návrhy³ zamerané na vykonanie komplexnej reformy fiškálneho rámca EÚ. Hlavným cieľom týchto návrhov je posilniť udržateľnosť verejného dlhu a podporiť udržateľný a inkluzívny rast prostredníctvom reforiem a investícií. Komisia sa vo svojich návrhoch usiluje o zvýšenie zodpovednosti členských štátov, zjednodušenie rámca a väčšie zameranie na strednodobý rámec spolu s účinným a súdržnejším presadzovaním. Podľa záverov Rady prijatých 14. marca 2023⁴ a 27. októbra 2023⁵ je cieľom dokončiť túto legislatívnu činnosť v roku 2023. Keďže nový právny rámec založený na výsledkoch prebiehajúceho preskúmania správy hospodárskych záležitostí ešte nie je zavedený, naďalej sa uplatňuje súčasný právny rámec. Vo fiškálnej zložke odporúčaní pre jednotlivé krajiny z jari 2023 boli zahrnuté prvky legislatívnych návrhov z 26. apríla 2023, ktoré boli v súlade so súčasnými právnymi predpismi.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

² Oznámenie Komisie Rade – Usmernenia týkajúce sa fiškálnej politiky na rok 2024, 8.3.2023, COM(2023) 141 final.

³ Návrh Komisie na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97, 26.4.2023, COM(2023) 240 final; návrh Komisie na nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku, 26.4.2023, COM(2023) 241 final; návrh Komisie na smernicu Rady, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov, 26.4.2023, COM(2023) 242 final.

⁴ Závery Rady o usmerneniach pre reformu rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ zo zasadnutia Rady ECOFIN, 14.3.2023, 6995/1/23 – REV 1.

⁵ Zasadnutie Európskej rady (26. a 27. októbra 2023) – závery, EUCO 14/23.

5. Komisia v súlade s tým, čo uviedla v usmerneniach týkajúcich sa fiškálnej politiky na rok 2024⁶, navrhne Rade, aby na jar 2024 začala postupy pri nadmernom deficite na základe výsledných údajov za rok 2023 v súlade so súčasnými právnymi ustanoveniami. Členské štáty boli vyzvané, aby túto skutočnosť zohľadnili pri plnení svojich rozpočtov na rok 2023 a pri príprave návrhov rozpočtových plánov na rok 2024.
6. Z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁷ sa poskytuje finančná podpora na vykonávanie reforiem a investícií, najmä na podporu zelenej a digitálnej transformácie. Mechanizmus sa zameriava aj na zvýšenie odolnosti energetického systému Únie, a to znížením závislosti od fosílnych palív a diverzifikáciou dodávok energie na úrovni Únie („ciele REPowerEU“)⁸. Mechanizmus posilní odolnosť a potenciálny rast hospodárstiev členských štátov, čím prispieva k vytváraniu pracovných miest a udržateľnosti verejných financií. Časť tejto podpory má formu nenávratnej finančnej podpory („grantov“), ktorá so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. Tento mechanizmus spolu s fondmi politiky súdržnosti a Mechanizmom spravodlivej transformácie podporuje spravodlivú a inkluzívnu obnovu v EÚ v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv.
7. Hospodárska politika by mala naďalej riešiť riziká spojené s vysokou infláciou a zaoberať sa dlhodobými výzvami. Inflácia v eurozóne zostáva napriek svojmu poklesu problémom. Je nevyhnutné, aby inflácia ďalej klesala a aby inflačné očakávania zostali pevne ukotvené, pričom menová a fiškálna politika by mali byť konzistentné. Zároveň však treba v kontexte vysokej neistoty zachovať pružnosť. Predovšetkým by sa mali čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 zrušiť núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky, ktoré boli prijaté v reakcii na šok vyvolaný cenami energií, a súvisiace úspory by sa mali využiť na zníženie deficitov verejných financií. Ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo pokračovanie v tých, ktoré už existujú, mali by sa tieto opatrenia zamerať na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, mali by byť fiškálne dostupné a mali by zachovať stimuly pre úsporu energie. Okrem toho by členské štáty mali naďalej zachovávať verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečiť účinné čerpanie grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA SLOVENSKA

8. Slovensko 12. októbra 2023 predložilo svoj návrh rozpočtového plánu na rok 2024.⁹ Komisia na tomto základe a po zohľadnení odporúčania zo 14. júla 2023, ktoré Rada adresovala Slovensku¹⁰, prijala v súlade s článkom 7 nariadenia (EÚ) č. 473/2013 toto stanovisko. Komisia poslala 27. októbra 2023 Slovensku list s predbežnými pripomienkami k návrhu rozpočtového plánu a požiadala o ďalšie informácie.

⁶ Oznámenie Komisie Rade – Usmernenia týkajúce sa fiškálnej politiky na rok 2024, 8.3.2023, COM(2023) 141 final.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1).

⁹ Korigendum k návrhu rozpočtového plánu na rok 2024 bolo predložené 26. októbra 2023.

¹⁰ Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 233).

Slovensko odpovedalo 31. októbra 2023¹¹. Poskytnuté informácie Komisia zohľadnila pri posúdení rozpočtového vývoja a rizík.

Návrh rozpočtového plánu predložila odchádzajúca vláda na základe predpokladu nezmenených politík. Údaje týkajúce sa salda verejných financií a ďalších rozpočtových premenných v roku 2024 teda nepredstavujú skutočné rozpočtové ciele.

9. Komisia prijala 24. mája 2023 správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ¹². V tejto správe sa posudzovala rozpočtová situácia Slovenska, keďže jeho deficit verejných financií v roku 2022 presiahol 3 % HDP. V správe sa konštatovalo, že kritérium deficitu nebolo dodržané.
10. Podľa návrhu rozpočtového plánu sa predpokladá, že reálny HDP Slovenska vzrastie v roku 2024 o 1,3 % (1,3 % v roku 2023), zatiaľ čo inflácia podľa HICP v roku 2024 dosiahne 4,8 % (11,0 % v roku 2023). Podobne sa podľa prognózy Komisie z jesene 2023 predpokladá, že reálny HDP Slovenska vzrastie v roku 2024 o 1,7 % (1,3 % v roku 2023), zatiaľ čo inflácia má v roku 2024 dosiahnuť 5,2 % (10,8 % v roku 2023).

Celkovo sa zdá, že makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie v návrhu rozpočtového plánu, je v súlade s prognózou Komisie z jesene 2023, a to na rok 2023 aj na rok 2024.

Aby bola splnená požiadavka nariadenia (EÚ) č. 473/2013, návrh rozpočtového plánu, ktorý sa má predložiť národnému parlamentu, by musel vychádzať z nezávisle vypracovanej makroekonomickej prognózy.

11. Podľa návrhu rozpočtového plánu sa predpokladá, že deficit verejnej správy Slovenska sa v roku 2024 zvýši na 6,5 % HDP (zo 6,2 % v roku 2023)¹³, čo znamená, že zostane nad úrovňou 3 % HDP. Toto zvýšenie je spôsobené najmä zvýšením výdavkov indexovo viazaných na infláciu, ako aj diskrečnými opatreniami zvyšujúcimi deficit. Pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má na konci roka 2024 zvýšiť na 60 % (z 57,1 % na konci roka 2023). Podľa prognózy Komisie z jesene 2023 sa deficit verejnej správy Slovenska v roku 2024 zvýši na 6,5 % HDP (z 5,7 % v roku 2023), zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa na konci roka 2024 zvýši na 59,9 % (z 56,7 % na konci roka 2023). Hlavné rozdiely medzi oboma súbormi prognóz v roku 2023 sú dôsledkom viacerých menších opatrení so súhrnným vplyvom na rozpočet vo výške menej ako 0,2 % HDP, ako sú výdavky súvisiace s reformou súdnictva, reformou výstavby a územného plánovania a podporou pre príslušníkov polície, ktoré sú zahrnuté v návrhu rozpočtového plánu, ale nie sú zahrnuté v jesennej prognóze Komisie vzhľadom na nedostatok informácií.
12. Na základe odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky¹⁴ budú v roku 2024 reštriktívne na úrovni 2,4 % HDP v nadväznosti na expanzívne zámery fiškálnej politiky na úrovni 6,2 % HDP v roku 2023.

¹¹ List Komisie a odpoveď Slovenska boli uverejnené tu: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/annual-draft-budgetary-plans-dbps-euro-area-countries/draft-budgetary-plans-2024_en.

¹² Správa Komisie vypracovaná v súlade s článkom 126 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, 24.5.2023, COM(2023) 631 final.

¹³ Podľa návrhu rozpočtového plánu majú jednorazové opatrenia v roku 2024 vplyv zvyšujúci deficit na úrovni 0,4 % HDP (1,4 % HDP v roku 2023). Tieto jednorazové opatrenia súvisia s podporou Ukrajiny, ako aj s podporou poskytovanou v súvislosti s vysokými cenami energie. To nie je v súlade s posúdením zahrnutým v prognóze Komisie z jesene 2023, keďže v návrhu rozpočtového plánu sa nedodržiavajú hlavné zásady Komisie týkajúce sa identifikácie jednorazových opatrení a na ich identifikáciu sa používa vnútroštátna metodika.

¹⁴ Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení na rozpočet, bez jednorazových výdavkov a cyklických

13. V návrhu rozpočtového plánu sa predpokladá, že v roku 2024 sa budú z nenávratnej podpory („grantov“) Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti financovať výdavky na úrovni 1,0 % HDP v porovnaní s 1,1 % HDP v roku 2023. Tieto predpoklady sú v súlade s východiskami pre prognózu Komisie z jesene 2023. Výdavky financované z grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti umožnia realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií a dlh verejnej správy Slovenska.

14. Po zohľadnení informácií uvedených v návrhu rozpočtového plánu sa podľa prognózy Komisie z jesene 2023 očakáva, že opatrenia prijaté na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvýšenia cien energie sa ukončia do konca roka 2023.

Okrem toho sú v návrhu rozpočtového plánu na rok 2024 uvedené nové výdavkové opatrenia, ktoré nie sú priamo spojené s vývojom cien energie. Tieto opatrenia zahŕňajú ďalšie zvyšovanie dôchodkov, zmenu výpočtu dôchodkov pre ľudí so zdravotným postihnutím, zvýšenie mzdových nákladov v dôsledku nových výkonnostných zmlúv pre zamestnancov verejných vysokých škôl a reformu zákona o vzdelávaní, podporu výskumu a inovácií, podporu priemyselného parku Valaliki a zvýšenie výdavkov na obranu. Súhrnné náklady na tieto nové výdavkové opatrenia odhaduje Komisia v roku 2024 na 1,0 % HDP, pričom sa očakáva, že väčšina opatrení bude mať na verejné financie trvalý vplyv.

15. Rada 14. júla 2023 odporučila Slovensku, aby zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä obmedzením nominálneho zvýšenia čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov¹⁵ v roku 2024 najviac na 5,7 %.

Podľa prognózy Komisie z jesene 2023 sa predpokladá, že čisté primárne výdavky Slovenska financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 zvýšia o 6,5 %, čo je vyššia úroveň ako odporúčaná maximálna miera rastu. Tieto nadmerné výdavky v porovnaní s odporúčanou maximálnou mierou rastu čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov dosahujú v roku 2024 úroveň 0,3 % HDP. Súčasné odhady týkajúce sa čistých výdavkov v roku 2023 sú však nižšie, než sa očakávalo v čase vydania odporúčania (o 0,6 % HDP). Keďže odporúčanie na rok 2024 bolo vyjadrené ako miera rastu, pri posudzovaní súladu sa zohľadňuje bázičný efekt z roku 2023. Ak by čisté výdavky v roku 2023 boli také, ako sa očakávalo v čase vydania odporúčania, výsledná miera rastu čistých výdavkov v roku 2024 by bola o 0,3 % HDP nižšia než odporúčaná miera rastu. Preto sa pri posudzovaní dospelo k záveru, že čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov nie sú úplne v súlade s odporúčaním.

16. Rada okrem toho odporučila, aby Slovensko prijalo opatrenia s cieľom čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 ukončiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a využilo súvisiace úspory na zníženie deficitu verejných financií. Rada takisto uviedla, že ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo ich pokračovanie, Slovensko by malo zabezpečiť, aby sa zameriavali na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, aby boli fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly pre úsporu energie.

Podľa prognózy Komisie z jesene 2023 sa predpokladá, že čisté rozpočtové náklady¹⁶ na podporné opatrenia v oblasti energetiky budú v roku 2023 na úrovni

výdavkov na nezamestnanosť, ale vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej miere rastu potenciálneho HDP vyjadrenej ako pomer k nominálnemu HDP.

¹⁵ Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez diskrečných príjmových opatrení a bez úrokových výdavkov, ako aj cyklických výdavkov na nezamestnanosť.

2,1 % HDP, v roku 2024 na úrovni –0,1 % HDP a v roku 2025 na úrovni 0,0 % HDP. Ak by sa súvisiace úspory využili na zníženie deficitu verejných financií, ako to odporúčala Rada, tieto prognózy by v roku 2024 znamenali fiškálnu úpravu na úrovni 2,2 % HDP, zatiaľ čo čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov¹⁷ predstavujú v danom roku reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky na úrovni 0,3 % HDP. Predpokladá sa, že podporné opatrenia v oblasti energetiky budú ukončené čo najskôr v rokoch 2023 a 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady. Nepredpokladá sa však, že súvisiace úspory sa v plnej miere použijú na zníženie deficitu verejných financií. V tejto súvislosti teda existuje riziko, že sa nedosiahne súlad s odporúčaním Rady.

17. Okrem toho Rada Slovensku odporučila zachovať verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečiť účinné čerpanie grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu.

Podľa prognózy Komisie z jesene 2023 sa predpokladá, že verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 zvýšia na 3,1 % HDP (z 2,9 % HDP v roku 2023), a preto sa očakáva, že budú zachované. To je v súlade s odporúčaním Rady. Na druhej strane sa očakáva, že verejné výdavky financované z príjmov z fondov EÚ vrátane grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa v roku 2024 znížia na 1,4 % HDP (z 3,5 % HDP v roku 2023). Toto zníženie je spôsobené ukončením programového obdobia 2014 – 2020 štrukturálnych fondov EÚ, na ktoré sú finančné prostriedky dostupné do roku 2023.

18. Zároveň Rada 14. júla 2023 odporučila Slovensku, aby po roku 2024 pokračovalo v plnení strednodobej fiškálnej stratégie postupnej a udržateľnej konsolidácie v kombinácii s investíciami a reformami, ktoré povedú k zvýšeniu udržateľného rastu, s cieľom dosiahnuť obozretnú strednodobú fiškálnu pozíciu.

Návrh rozpočtového plánu zahŕňa strednodobé rozpočtové projekcie do roku 2026. Deficit verejných financií sa má podľa predpokladov v roku 2025 zvýšiť na 6,9 % HDP a následne má v roku 2026 klesnúť na 6,6 %. Predpokladá sa, že dlh verejnej správy sa v roku 2025 postupne zvýši na úroveň 62,6 % HDP a v roku 2026 na úroveň 67,4 %.

19. Napokon Rada Slovensku 14. júla 2023 zároveň odporučila, aby v období po roku 2024 zefektívnilo daňový mix a viac podporovalo inkluzívny a udržateľný rast, a to aj využitím potenciálu environmentálnych daní a daní z nehnuteľností, aby pokračovalo v posilňovaní daňovej disciplíny, a to aj ďalšou digitalizáciou daňovej správy, a aby znížilo riziká súvisiace s dlhom domácností podporou ponuky bývania a rozšírením trhu s nájomným bývaním. Návrh rozpočtového plánu, ktorý bol vypracovaný za predpokladu nezmenenej politiky, nezahŕňa informácie o opatreniach prijatých v nadväznosti na fiškálno-štrukturálne odporúčanie.

20. Podľa prognózy Komisie rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 nedodrží odporúčanú maximálnu mieru rastu. Ak by však čisté

¹⁶ Údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na tieto opatrenia vrátane príjmov a výdavkov, prípadne po odpočítaní príjmov z daní z neočakávaných ziskov dodávateľov energie.

¹⁷ Tento príspevok sa meria ako zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení na rozpočet, bez jednorazových výdavkov a cyklických výdavkov na nezamestnanosť, ako aj výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej miere rastu potenciálneho nominálneho HDP vyjadrenej ako pomer k nominálnemu HDP.

výdavky v roku 2023 boli také, ako sa očakávalo v čase vydania odporúčania, výsledná miera rastu čistých výdavkov v roku 2024 by bola nižšia než odporúčaná miera rastu.

Podľa prognózy Komisie z jesene 2023 a po zvážení informácií uvedených v návrhu rozpočtového plánu Slovenska sa očakáva, že núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky budú do konca roku 2023 ukončené. Nepredpokladá sa však, že súvisiace úspory sa v plnej miere použijú na zníženie deficitu verejných financií v roku 2024.

Okrem toho sa očakáva, že Slovensko zachová verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Slovensko by zároveň malo naďalej zabezpečiť účinné čerpanie grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ.

Komisia celkovo zastáva názor, že aktualizovaný návrh rozpočtového plánu Slovenska nie je v úplnom súlade s odporúčaním Rady zo 14. júla 2023.

Okrem toho Komisia predpokladá, že celkový rozpočtový deficit Slovenska v roku 2024 dosiahne 6,5 % HDP, čo je nad referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v zmluve, zatiaľ čo miera zadlženosti verejnej správy má v roku 2024 dosiahnuť 59,9 %, čo je tesne pod referenčnou hodnotou 60 % HDP stanovenou v zmluve.

Komisia takisto zastáva názor, že na Slovensku sa dosiahol obmedzený pokrok, pokiaľ ide o štrukturálne prvky fiškálnych odporúčaní vydaných Radou 14. júla 2023, a vyzýva preto slovenské orgány, aby pokrok urýchlili.

Komplexný opis pokroku dosiahnutého pri plnení odporúčaní Rady pre Slovensko sa vykoná v rámci správy o Slovensku na rok 2024 a posúdi sa v kontexte odporúčaní Rady pre danú krajinu, ktoré Komisia predloží na jar 2024.

Po nástupe novej vlády do funkcie sa Slovensko vyzýva, aby čo najskôr, no spravidla najneskôr jeden mesiac pred plánovaným prijatím návrhu zákona o rozpočte národným parlamentom, predložilo Komisii a Euroskupine aktualizovaný návrh rozpočtového plánu, ktorý je v súlade s odporúčaním Rady zo 14. júla 2023.

Tabuľka: Kľúčové makroekonomické a fiškálne údaje

		2022	2023		2024	
		Výsledné údaje	NRP	KOM	NRP	KOM
Reálny	HDP					
(% zmena)		1,8	1,3	1,3	1,3	1,7
Inflácia	podľa HICP					
(%; ročný priemer)		12,1	11,0	10,8	4,8	5,2
Saldo	verejných financií					
(% HDP)		-2,0	-6,2	-5,7	-6,5	-6,5
Primárne	saldo					
(% HDP)			-5,3		-5,4	
Hrubý dlh	verejnej správy					
(% HDP); na konci roka)		57,8	57,1	56,7	60,0	59,9
		KOM	KOM		KOM	
Zámery	fiškálnej politiky (*)					
(% HDP)		1,1	-6,2		2,4	
Fiškálna	úprava (**)					
(% HDP)		1,0	-3,9		0,3	
Zmena celkových čistých rozpočtových nákladov na podporné opatrenia v oblasti energetiky	(***)					
(% HDP)		0,2	2,0		-2,2	
Rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov						
(% zmena) (A)					6,5	
Odporúčaná maximálna miera rastu čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov						
(****)					5,7	
(% zmena) (B)						
Rozdiel proti odporúčanému rastu čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov						
(percentuálne body) (B – A)					-0,8	
[Ak čisté výdavky presiahnu odporúčanie pre danú krajinu]						
Vplyv odchýlky čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov na fiškálnu úpravu v porovnaní s odporúčaním Rady						
(*****)					0,3	
(% HDP)						

Poznámky:

(*) Zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení (a dočasných núdzových opatrení súvisiacich s pandémiou COVID-19) na rozpočet bez započítania jednorazových výdavkov a cyklických výdavkov na nezamestnanosť, ale so započítaním výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej potenciálnej miere rastu nominálneho HDP. Záporné znamienko znamená, že rast čistých primárnych výdavkov je vyšší než strednodobý rast potenciálneho HDP, čo poukazuje na expanzívnu fiškálnu politiku; kladné znamienko naopak znamená, že rast čistých primárnych výdavkov je nižší než strednodobý rast potenciálneho HDP, čo poukazuje na reštriktívnu fiškálnu politiku.

(**) Zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení (a dočasných núdzových opatrení súvisiacich s pandémiou COVID-19) na rozpočet bez započítania jednorazových výdavkov a cyklických výdavkov na nezamestnanosť, ale so započítaním výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) Mechanizmu na

podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej potenciálnej miere rastu nominálneho HDP. Záporné znamienko znamená, že rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov je vyšší než strednodobý rast potenciálneho HDP, čo poukazuje na expanzívnu fiškálnu politiku; kladné znamienko naopak znamená, že rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov je nižší než strednodobý rast potenciálneho HDP, čo poukazuje na reštriktívnu fiškálnu politiku.

(***) Podporné opatrenia v oblasti energetiky po odpočítaní príjmov z nových daní a odvodov z neočakávaných ziskov výrobcov energie.

(****) Podľa odporúčania Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 233).

(*****) Nadmerný rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov presahujúci odporúčanú maximálnu mieru rastu vyjadrený ako percento HDP.

„NRP“ – návrh rozpočtového plánu na rok 2024, „KOM“ – prognóza Komisie z jesene 2023.

V Bruseli 21.11.2023

Za Komisiu
Paolo GENTILONI
člen Komisie

